

Література

1. Особистісно-професійний розвиток вчителя в умовах реалізації Концепції Нової української школи. Ред.-упоряд. Дубяга С. М., Чорна В. В., Яковенко І. О. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018/ 146с., 21с.
[<http://www.kgpa.km.ua/?q=node/233>]
2. Баханов К. О. Традиції та інновації у навчанні історії в школі. Дидактичний словник-довідник. Запоріжжя : Просвіта, 2002. 108 с.]
3. Пометун О., Фрейман Г. Методика навчання історії в школі. К. : Генеза, 2006. 328 с.
4. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Х.: Основа, 2003. – 80 с.

Борисова Т. М.

канд. пед. наук, доцент кафедри основ виробництва та дизайну
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава

ПРОЄКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ МАЙСТЕРЕНЬ НУШ ЗА ВИМОГАМИ ЕРГОДИЗАЙНУ

Соціальні та економічні зміни в українському суспільстві диктують нові вимоги до освітніх процесів, реформування яких триває та потребує спільних активних дій науковців та педагогів на всіх рівнях освіти. Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти навчальний процес у 5-9 класах Нової української школи здійснюватиметься за дев'ятьма освітніми галузями, однією з яких означено технологічну [1]. Стрімкий розвиток науки та техніки у XXI столітті зумовлює необхідність впровадження нових проєктних технологій в освітній процес. Проєкти як творча інтегруюча діяльність тісно вплетена в низку освітніх галузей та найбільш ефективно впровадження навчальної проєктної діяльності учнів можливе в навчальному предметі –технології.

Сучасний кабінет трудового навчання та технологій повинен бути оформлений по типу арт-студії або STEM-лабораторії. Адже для проєктування більшості сучасних проєктів необхідне програмне забезпечення та спеціальне обладнання. Постає також проблема відсутності комфортного простору для реалізації таких дій. Шкільні майстерні потребують модернізації, оскільки у більшості шкіл оснащення навчальних майстерень не відповідає навіть старим освітнім програмам трудового навчання та технологій, через що обмежується вибір та реалізації окремих технологій при виготовленні об'єктів праці. Відзначається також відсутність ремонтних робіт у приміщеннях відповідно до дизайн-ергономічних вимог, відсутність засобів інформаційно-комп'ютерних технологій, частини обладнання та інструментів, не належне освітлення майстерень, низький температурний режим у холодну пору року, застарілі шкільні меблі.

Модернізація шкільних майстерень, облаштування сучасного зонованого арт-простору та перетворення їх у сучасно оснащену лабораторію для реалізації самих смілих учнівських проєктів в межах STEM-освіти сприяє розвитку творчих здібностей, національно-патріотичному вихованню учнів, проведенню інтерактивних заходів [2]. Запровадження навчальних проєктів дає змогу вивчати різні техніки та технології, сучасні тенденції дизайну та мистецтва, створити арт-простір для заповнення вільного часу талановитої молоді.

Для впровадження нових освітніх технологій, реалізації різноманітних форм навчальної діяльності, забезпечення освітнього процесу наочністю, інтенсивним і динамічним рухом, розвитку пізнавальної активності учнів, формування основних компетентностей у галузі природничих наук, техніки і технологій, насичення навчання практичним досвідом та застосуванням знань і вмінь у різноманітних проєктах, здійснення психологічного розвантаження засобами арт-терапії, виховання культури особистості, облаштування навчальних майстерень для проведення занять з технологій повинно забезпечуватися сучасними ергономічними шкільними меблями, швейним, деревообробним та металообробним обладнанням, наочністю, засобами інформаційно-комп'ютерних технологій,

3-D принтерами тощо [3]. Важливим аспектом комфортного освітнього середовища є дотримання відповідних санітарно-гігієнічних умов, зокрема, енергозберігаюче освітлення, утеплення стін, опорядження інтер'єру приміщення згідно дизайн-ергономічних вимог, впорядкування навчально-методичного та наочного забезпечення, оновлення віконних та дверних систем, що екологічно, технологічно та суспільно безпечними, збільшення корисної площі приміщення для створення відкритого навчального простору з можливістю групового та індивідуального навчання.

Навчальний простір у класах, лабораторіях та майстернях має бути комфортним, безпечним і, водночас, викликати приємні відчуття, створювати творчу естетично привабливу робочу атмосферу. Тим самим забезпечувати варіативність вибору об'єктів проектування та технологій їх виготовлення для усіх учнів, зокрема й учнів з особливими освітніми потребами [4].

Створення зонованої арт-студії або STEM-лабораторії для проведення занять з технологій, а також для реалізації позанавчальної творчої діяльності учнів за інтересами, сприяє підготовці учнів до свідомого виробу професії та продовження навчання на рівні профільної освіти, до самостійного дорослого життя в результаті набуття практичного досвіду, розкриття талантів і творчого потенціалу.

Проектування дизайн-ергономічного освітнього простору сприятиме ефективній реалізації модульних навчальних програм, дозволить в умовах інклюзивного навчання сформуванню в учнів ключові компетентності, гарантування учням з особливими освітніми потребами варіативність та комфортність у навчанні. Облаштування сучасного освітнього арт-простору з дотриманням вимог ергономіки для учасників освітнього процесу забезпечує проведення інтерактивних заходів з метою розвитку творчого потенціалу та морального розвантаження засобами арт-терапії як для учнів, так і для педагогів, обмін передовим педагогічним досвідом з організації навчання технологій у закладах базової середньої освіти.

Література

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Балик Н.Р., Шмигер Г.П. Підходи та особливості сучасної STEM-освіти *Фізико-математична освіта : науковий журнал*. 2017. Випуск 2(12). С. 26-30.
3. Harrison, M. Supporting the T and the E in STEM: 2004-2010. *Design and Technology Education: An International Journal*, 2011. 16(1), pp.17–25.
4. Інклюзивний простір та енергомодернізація URL : <https://nus.org.ua/news/inklyuzyvnyj-prostir-ta-energomodernizatsiya-chynnosti-nabuly-novi-budivelni-normy-dlya-shkil/>

Бочар І. Й.

канд. техн. наук. доцент кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ «ОСНОВ ОХОРОНИ ПРАЦІ» ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Професійна освіта покликана забезпечити майбутнім випускникам знання, уміння і навички безпечної фахової діяльності, зокрема, під час виконання управлінських дій, при проектуванні або розробці нових навчальних процесів, виконанні конкретних завдань, проведенні наукових досліджень тощо. Випускники вищого навчального закладу за інженерно-педагогічним напрямом підготовки повинні вміти використовувати державну законодавчу базу, нормативно-правові акти, чинну галузеву нормативно-технічну документацію та засоби з охорони праці. Поряд з тим, актуальним залишається питання змістового та методичного наповнення курсу «Основи охорони праці» у вищих навчальних закладах педагогічного спрямування при підготовці фахівців технологічної освіти.